

Sygn. akt II AKz 413/14

POSTANOWIENIE

Dnia 9 lipca 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SA Wiesław Kosowski (spraw.)

Sędziowie: SA Aleksander Sikora

SA Gwidon Jaworski

Protokolant: Magdalena Baryła

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej del. Pawła Zuberta

po rozpoznaniu w sprawie przeciwko **P. K. (K.)**

oskarżonemu o przestępstwo z art. 200 §1 k.k. i art. 197 §2 k.k. przy zast. art. 11 §2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

zażalenia obrońcy oskarżonego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 24 czerwca 2014 roku sygn. akt IV K 109/14

w przedmiocie przedłużenia okresu tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 czerwca 2014 roku w sprawie o sygn. akt IV K 109/14 Sąd Okręgowy w Gliwicach przedłużył do dnia 25 września 2014 roku stosowanie wobec P. K. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożyła obrońca oskarżonego, która zarzuciła:

1. obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść wydanego w sprawie rozstrzygnięcia, to jest:
 - a. art. 4 k.p.k. i art. 7 k.p.k., polegającą na niedokonaniu jakiegokolwiek analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, albowiem w wyniku przekazania w dniu 23 czerwca 2014 roku sprawy przez Sąd Rejonowy w G. do Sądu Okręgowego w Gliwicach już w dniu 24 czerwca 2014 roku odbyło się przed Sądem Okręgowym w Gliwicach posiedzenie, które skutkowało wydaniem zaskarżonego postanowienia, co z uwagi dla obszerność materiału zgromadzonego w sprawie i niezwykle krótki okres, jaki miał Sąd Okręgowy w Gliwicach na zapoznanie się z aktami sprawy, pozwala stwierdzić, że Sąd Okręgowy w Gliwicach nie dokonał analizy, czy zachodzą przesłanki do przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania względem Oskarżonego, Sąd też nie wskazał konkretnych przyczyn, odnoszących się do niniejszej sprawy, przemawiających za uwzględnieniem dalszego stosowania tymczasowego aresztowania,

b. art. 249 § 1 k.p.k., polegającą na przedłużeniu względem oskarżonego tymczasowego aresztowania pomimo braku dowodów wskazujących na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego P. K. zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, albowiem analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wprost przeciwnego wniosku, albowiem zeznania dwóch rzekomych pokrzywdzonych, które legły u podstaw wszczęcia i prowadzenia przedmiotowego postępowania karnego, nie są wiarygodne i nie są konkretne, a pokrzywdzeni mieli interes w tym, aby obciążyć oskarżonego, ponieważ oskarżony jako woźny w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w G. poinformował o ich nagannym zachowaniu dyrektorkę placówki, która następnie publicznie, w obecności innych wychowanków tej placówki, udzieliła im nagany,

c. art. 249 § 1 k.p.k., polegającą na przedłużeniu względem oskarżonego tymczasowego aresztowania pomimo braku dowodów wskazujących na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego P. K. zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, albowiem analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wprost przeciwnego wniosku, albowiem wydając zaskarżone rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy w Gliwicach nie wziął pod uwagę opinii sądowo - psychologicznej z dnia 11 kwietnia 2014 roku, której wnioski wskazują, że u podejrzanego należy wykluczyć dewiacyjne zaburzenia seksualne, w tym także zaburzenia pedofilne,

d. art. 249 § 1 k.p.k., polegającą na przedłużeniu względem oskarżonego tymczasowego aresztowania pomimo braku dowodów wskazujących na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego P. K. zarzucanych mu aktem oskarżenia czynów, albowiem analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wprost przeciwnego wniosku, a to, iż rzekomy kolejny pokrzywdzony, do przesłuchania którego miało dojść w dniu 7 maja 2014 roku przed Sądem Rejonowym w Gliwicach, odmówił przyjazdu na przesłuchanie wskazując, że przestępstwa, których miał się dopuścić względem niego oskarżony nie miały miejsca, a poprzednie wskazanie co do faktu ich popełnienia przez oskarżonego zostało „wymuszone” przez psychologa z Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w G. M. M.,

e. art. 258 § 1 k.p.k., polegającą na przedłużeniu względem oskarżonego tymczasowego aresztowania pomimo braku jakichkolwiek przesłanek świadczących o tym, że oskarżony P. K. będzie podejmował próby ucieczki lub ukrywania się lub w jakikolwiek sposób będzie utrudniał postępowanie, skoro zostały już przeprowadzone wszystkie czynności postępowania przygotowawczego, a ponadto mając na uwadze, że zarzucanych aktem oskarżenia¹- przestępstw oskarżony dopuścił się sam, a pokrzywdzeni i świadkowie obciążający oskarżonego przebywają w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w G., do którego nie mogą wkraczać osoby spoza grona wychowanków lub personelu,

f. art. 257 § 1 k.p.k., polegającą na uznaniu, że stosowanie jedynie tymczasowego aresztowania względem oskarżonego zapewni prawidłowy tok postępowania, podczas gdy ze zgromadzonego do tej pory w postępowaniu materiału dowodowego wynika, że wystarczający byłby nieizolacyjny środek zapobiegawczy z uwagi na fakt, że oskarżony sam zgłosił do wskazanego Komisariatu Policji pomimo tego, że od momentu złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez dyrektora Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w G. minęły 3 tygodnie, a w tym czasie oskarżony, pozostając

na wolności, w żaden sposób nie wpływał na przebieg postępowania.

Wskazując na powyższe obrońca wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i nie stosowanie w dalszym ciągu tymczasowego aresztowania względem oskarżonego.

Z ostrożności procesowej obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i zastosowanie względem oskarżonego innego nieizolacyjnego środka zapobiegawczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wbrew temu co twierdzi obrońca, w niniejszej sprawie brak jest wątpliwości, że

w stosunku do oskarżonego P. K. w dalszym ciągu aktualne pozostają zarówno przesłanka ogólna stosowania wszystkich środków zapobiegawczych jak i przesłanka szczególna stosowania tymczasowego aresztowania wynikająca z przepisu art. 258 § 2 k.p.k.

Słusznie uznał Sąd Okręgowy, iż zgromadzony w toku postępowania materiał dowodowy wskazuje na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego zarzuconych mu czynów, wobec czego w dalszym ciągu występuje w sprawie ogólna przesłanka stosowania tymczasowego aresztowania przewidziana w art. 249 § 1 k.p.k. Za zasadnością przedstawionej powyżej tezy przemawiają zeznania pokrzywdzonych K. K. i F. B., znajdujące pośrednie potwierdzenie w zeznaniach świadków.

Wobec zarzutów naruszenia ww. przepisu podkreślenia wymaga, iż oczywistym jest, że stwierdzenie istnienia dużego prawdopodobieństwa popełnienia zarzuczanych czynów nie jest tożsame z uznaniem, iż oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał znamiona tych czynów. Jednoznaczne ustalenie powyższego na obecnym wstępnym etapie postępowania sądowego nie jest możliwe i wiąże się jedynie z dokonaniem oceny materiału dowodowego zebranego w śledztwie, wyłącznie dla celów orzeczenia o środku zapobiegawczym. Jest to ocena tymczasowa i może ona ulec zmianie w toku dalszego postępowania, gdyż dowody zebrane w sprawie, w tym wiarygodność kwestionowanych przez obrońcę zeznań pokrzywdzonych, będą na tym etapie weryfikowane przez sąd meriti, a następnie oceniane przy wyrokowaniu w kontekście wszystkich okoliczności ujawnionych w sprawie.

Dlatego też przepis mówi jedynie o dużym prawdopodobieństwie, a nie o pewności co do popełnienia czynu. Dla stosowania środków zapobiegawczych wskazane duże prawdopodobieństwo popełnienia czynów jest wystarczające, a takie względem oskarżonego istnieje i ma aktualnie oparcie w zebranych dowodach.

Powyzsza konstatacja powoduje również, iż za zupełnie gołosłowny i niezasadny należy uznać podniesiony przez obrońcę zarzut braku przeprowadzenia przez sąd I instancji analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego.

Aktualna pozostaje również w stosunku do oskarżonego P. K. przesłanka szczególna tymczasowego aresztowania ujęta w przepisie art. 258 § 2 k.p.k.

Realność wymierzenia oskarżonemu surowej kary w niniejszej sprawie wynika zarówno z charakteru stawianych mu zarzutów, a w szczególności popełnienia dwóch czynów z art. 200 § 1 k.k., zagrożonych karą pozbawienia wolności, której górna granica sięga 12 lat, jak i okoliczności popełnienia tych czynów, ich wielokrotności oraz wysokiego stopnia ich społecznej szkodliwości, w tym rodzaju i charakteru naruszonego czynami dobra prawem chronionego w postaci prawidłowego rozwoju psychofizycznego osób małoletnich.

Jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, prognoza wymierzenia surowej kary, w sposób oczywisty może skłaniać oskarżonego do podejmowania działań destabilizujących postępowanie, celem uchronienia się przed nią, bądź chociażby maksymalnego odsunięcia w czasie momentu prawomocnego jej wymierzenia (por. np. postan. SN dnia 19 listopada 1996 roku, IV Kz 119/96, OSP 1997/4/74, lub z dnia 12 marca 2009 roku sygn. akt WZ 15/09). Pogląd ten od dawna nie budzi wątpliwości w orzecznictwie sądowym, w tym Sądu Najwyższego (vide: uchwała SN z dnia 19 stycznia 2012 r. I KZP 18/11). Należy wyjaśnić, iż okoliczność ta z woli ustawodawcy daje podstawę do stosowania środka zapobiegawczego, bez potrzeby wykazywania, aby podejmował on w przeszłości jakiegokolwiek próby bezprawnego wpływania na toczący się obecnie proces karny (postanowienie SA w Katowicach z dnia 3 czerwca 2009 roku, sygn. akt II AKZ 362/09, LEX nr 519621). Nie można przy tym zgodzić się z obrońcą, iż fakt zgłoszenia się przez oskarżonego do Komisariatu Policji na etapie zgłoszenia popełnienia przestępstwa świadczyć miałby o tym, iż nie będzie chciał wpłynąć w sposób bezprawny na prawidłowy tok postępowania. W sytuacji gdy wniesiony został przeciwko niemu akt oskarżenia, realność wymierzenia mu surowej kary skonkretyzowała się i może skłaniać go do takich zachowań.

Mając w polu widzenia przytoczone uwarunkowania przedmiotowej sprawy uprawnionym jest wniosek, iż jedynie dalsze stosowanie wobec oskarżonego środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym w pełni zabezpieczy prawidłowy tok postępowania sądowego, zaś inny środek zapobiegawczy aktualnie nie spełniłby swej roli, na co trafnie zwrócił uwagę Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu. W takim zaś stanie rzeczy za bezpodstawny należy uznać zarzut obrońcy, dotyczący nieuzasadnionego nie zastosowania art. 257 § 1 k.p.k.

W związku z tym, iż przepis art. 258 §1 pkt 1 k.p.k. nie stanowił podstawy przedłużenia wobec oskarżonego stosowania tymczasowego aresztowania, brak możliwości odniesienia się przez sąd odwoławczy do zarzutu jego naruszenia.

Mając powyższe na uwadze, jak też nie dopatrując się we wniesionym środku odwoławczym jakichkolwiek argumentów, mogących wpłynąć na zmianę zaskarżonego postanowienia w kierunku sugerowanym przez obrońcę, czy też okoliczności wskazanych w art. 259 k.p.k., które mogłyby uzasadniać uchylene lub zmianę stosowanego obecnie środka zapobiegawczego, Sąd Apelacyjny postanowił jak na wstępie.

Z.

Odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu i obrońcy.

Zwrócić akta

Katowice, dnia 9 lipca 2014 roku.